

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 6. Principia & viæ, quibus peccator solet conuerti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

cans; nunc Filij misericordiam implorans; nunc S. Spiritus in vota vocans opem, vt cæco fratri aperire mentis oculos benignè vellet, ei que tantam vitiorum fœditatem ostendere, vt se ipsum noscens, vitam priorem detestari, feriamq; morum emendationem sibi proponere, ac, cum diuina gratia, in alium hominem transire inciperet. Sciebat enim primùm mentem esse illustrandam peccatoris, multis ignorantijs atque erroribus obtenebratam, & mala bona, bona mala esse iudicantem; aut certè alio modo iudicantem, quàm iudicari ea oporteret. Rogabat igitur, vt misero sua miseria ostenderetur; quàm scilicet vana ac fœda esset corporum voluptas; quàm multis spinis illecebræ pungerent; quanta vitæ breuitas; quanta mortis certitudo; quanta incertitudo vltimæ horæ; quanta diuini iudicij seueritas; quantum æternæ damnationis periculum; quanta Auernalium suppliciorum immensitas. Hæc cupiebat fratri suo inculcari, vt tam horrendorum malorum memor, de modo ac ratione cogitaret, ea euadendi; tandemque, ab exitijs suis pedem referret. Vt enim viator locorum notitiam non habens, si densa nocte, dum præcipitio proximus est, repentino cœli coruscantis splendore, animaduertat, certè sibi pereundum, nisi pedem referat; sine mora retrocedit, instantis periculi terrore totus contremiscens: ita peccator, cuius via tenebra & lubricum, mox, vbi eius menti cœlestis luminis illuxit coruscatio, discrimen videt, in quo versatur, horret, & resilit à viæ suæ prauitate. Hoc est, quod de terreno homine dicitur: *Illuxerunt fulgura, & coruscationes tue orbi terra: vidit, & commota est, & contremuit terra.* Rectè igitur, pro fratre suo, & recta orauit.

Psal. 34. 6.

Psal. 76. 9.

VI
PRINCIPIA
ET VIAE,
QUIBUS PEC-
CATOR SOLET
CONVERTI.

O quàm potens est oratio, profecta à charitate! immo, quàm clemens & benignus Deus, in amicorum suorum precibus exaudiendis! Siquidem lachrymas tam pij fratris, pro pereunte fusas, aspexit; & vota admisit ad aures, toties ardentissimè suspirantis. Vt ergo sceleratum iuuenem sanaret, vulnerauit; quemadmodum & chirurgus solet, cum sanguinem è vena mittit. In morbum itaque, & in lectum compegit insanientem. Videte nunc, vt omnia in contrarium trahat ars Acherontica! Varios mittit monitores Deus: varios seductores diabolus. Deus à peccatis retrahit, per conscientiam velligantem; diabolus peccata extenuans, ad ea men-

tem

tem allicit, quæ contemnit vt parua, appetit vt dulcia. Deus per-
mittit, vt homines de malis malè loquantur, itaque turpitudinem
suam agnoscant; diabolus socios submittit, qui laudent delinquen-
tes & aliquid audentes, faciantque improbos, in rebus pessimis
exultare. Deus oues errantes dirigit ad concionatores, ac duces
spirituales; diabolus eas abducit, ne audientes vocem pastoris re-
deant ad mandram. Hinc pessimus quisque optimum quemque
fugit, vt anguem. Deus denique, vt animas sanet, sæpe finit cor-
pora mortalium ægrotare. Multi, cum per inualetudinem peccare
non potuerunt, coeperunt cogitare meliora. Nam & suæ illis in-
mentem venit naturæ fragilitas; & breuitas vitæ; & rerum huma-
narum vanitas; & tribunal, quod à morte est, hominibus aduen-
dum; & culpæ, in quas inibi anquiretur; & supplicia denique, quæ
reis decernentur. Quæ vt effugiant, cogitant de modo & via eu-
dendi. Offert se se illis diuinæ bonitatis immensitas; erigitur spes;
quæritur exitus; arripitur, velut in naufragio, tabula poenitentia;
flentur, recensentur, delentur peccata; & fit iustus, qui antea fue-
rat omni scelere coopertus. Sic fit ex ipsis morbis medicina; ita
corpore afflicto, Deus sanat animam ægrotantem; sicut fuit videre,
in Ezechia, qui ægrotauit vsq; ad mortem, vt rectius disceret viuere.

4. Reg. 20. 1.
1. Reg. 2. 6.

Ad hunc nempe modum Dominus mortificat, & viuificat. Diuersa
via graditur diabolus. Nam ad peccandum validis, culpam eleuat,
erimen omne excusat, ne delinquere vereantur. Ast vbi, debilitatis
viribus, vita è filo cernitur pendere, & ad mortem vltimam rerum
lineam venitur, ibi à fronte præcipitium, à tergo lupos ostendit.
Nam omnia coaceruat, & accumulatur, vt anxium, inter dolores, ani-
mum adigat ad desperationem. In hoc igitur vnico non est dispa-
ritas, quòd neque Deus neque diabolus vnica, vt dicitur, sententia om-
nes impellat; sicut enim diabolo Mille nocendi artes, ita Deo semper
mille salutis erunt.

Cuius rei exemplum habemus, in hoc Parisiensi adolescente.

Ægrotauit, vt se sentiret percussum è Deo, velut pigrum asinum,
qui excitatur, dum verberatur. Sed durus erat, & persuasum diffici-
lis, similisque hostiæ Agamemnonis: quippe contrarium in eo effe-
ctum peperit morbus, immo diabolus. Neque enim ictus sapuit, sed
insaniuit. Nam qui, rerum piarum tædio, negligere assuetus erat

VII.
ACEDIA IN
DVRTIAM ET
DESPERATIO-
NEM DEGEN-
RANS.

Y a omnem